

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **L. K.**, zastoupen JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby ČR**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2013, č. j. VS 11/002/007/2013-50/PRV/080, ve věci propuštění ze služebního poměru, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2015, č. j. 78 Ad 45/2013 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 25. 3. 2015, č. j. 78 Ad 45/2013 – 43, zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2013, č. j. VS 11/002/007/2013-50/PRV/080, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Vázební věznice Olomouc (dále jen „služební funkcionář“) ze dne 27. 12. 2012, č. j. VS 1/228/008/2012-37/Pers/200. Tímto rozhodnutím byl žalobce propuštěn ze služebního poměru příslušníka Vězeňské služby ČR podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“).

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce byl správně propuštěn dle § 42 odst. 1 písm. i) zákona o služebním poměru, neboť nesplnil opakovaně prověrku tělesné zdatnosti, a byl tak shledán fyzicky nezpůsobilým pro výkon služby ve smyslu § 79 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že smyslem a účelem zákonné úpravy podmínek přijetí do služebního poměru a jeho trvání dle zákona o služebním poměru je, aby ve službě byli pouze takoví příslušníci bezpečnostních sborů, kteří jsou zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilí, což je pravidelně zjišťováno konkrétním bezpečnostním sborem (§ 79 zákona o služebním poměru). Krajský soud uvedl, že podmínka fyzické způsobilosti pro výkon služby, včetně odnětí osvědčení o tělesné zdatnosti jako obligatorní důvod pro propuštění příslušníka ze služebního poměru, jsou upraveny zákonem o služebním poměru již od jeho účinnosti, tedy od 1. 1. 2007. Na základě uvedeného konstatoval, že nelze hovořit o jakékoliv retroaktivitě, jak namítá žalobce, neboť žalobce byl po celou dobu účinnosti zákona povinen fyzickou zdatnost udržovat a podrobovat se jejímu pravidelnému ověřování dle § 45 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Dále uvedl, že jediné, co se v průběhu služby žalobce změnilo, byl způsob její evidence.

[3] Krajský soud konstatoval, že dle čl. 2 odst. 5 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 2/2010, o úspěšném vykonání testů příslušníka (dále jen „NGŘVS č. 2/2010 o vykonání testů příslušníka“), se nejprve činil písemný záznam v dokumentaci pro služební přípravu, uchazečům o službu se o úspěšném vykonání testů již vydávalo osvědčení o fyzické způsobilosti. Tímto došlo k vedení dvojí evidence. Pro sjednocení způsobů evidování fyzické způsobilosti všech příslušníků Vězeňské služby ČR (a nepochybně i pro uvedení způsobu evidování fyzické způsobilosti příslušníků do souladu se zákonem o služebním poměru, který zná pouze pojem „Osvědčení o tělesné zdatnosti“) bylo vydáno nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 43/2012, jež novelizovalo nařízení č. 2/2010, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru příslušníka Vězeňské služby ČR a příslušníků Vězeňské služby ČR (dále jen „NGŘVS č. 43/2012“). Konkrétně byl novelizací doplněn čl. 2 odst. 6, který stanovil, zjednodušeně, že neprodleně po účinnosti uvedeného nařízení (1. 11. 2012) měla být vydána osvědčení všem příslušníkům, kteří je neměli, s datem posledního úspěšného vykonání testů tělesné zdatnosti. Žalobci bylo vydáno osvědčení dne 2. 11. 2012 s datem posledního úspěšného vykonání testů tělesné zdatnosti 3. 6. 2011. Došlo tak k nahrazení písemného záznamu o úspěšném vykonání testů v dokumentaci žalobce jinou formou záznamu v dokumentaci, a to osvědčením. Žalobce přitom nezpochybnil, že opakovaně prověrky tělesné zdatnosti konal neúspěšně a že fyzicky nezpůsobilý příslušník nesmí vykonávat službu a musí být propuštěn. Dle krajského soudu je, s ohledem na účel zákona, absurdní trvání žalobce na názoru, že by neměl být propuštěn pouze z důvodu, že mu bylo z jeho pohledu nezákonně vydáno a následně odňato osvědčení o tělesné zdatnosti.

II. Kasační stížnost stěžovatele

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností podanou v zákonné lhůtě. Důvod kasační stížnosti výslovně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy spatřoval v rozhodnutí nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

pokračování

[5] Stěžovatel namítl, že od účinnosti zákona o služebním poměru došlo k zásadní změně právní úpravy týkající se požadavku fyzické zdatnosti jako předpokladu pro výkon služby v bezpečnostním sboru. Ačkoliv dřívější zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, obsahoval ustanovení, které stanovovalo fyzickou způsobilost jako předpoklad přijetí do služebního poměru, neobsahoval ustanovení obdobné § 45 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, na základě něhož lze v případě odnětí „osvědčení o tělesné zdatnosti“ ukončit služební poměr příslušníka. Dle názoru stěžovatele je možno ukončit služební poměr pro odnětí osvědčení o tělesné zdatnosti pouze u těch příslušníků, kterým bylo toto osvědčení vystaveno a kteří jsou jeho držiteli. Dále uvedl, že tímto byl v podstatě přidán nový důvod pro propuštění.

[6] Podle stěžovatele krajský soud ignoroval jeho námitku, že osvědčení o tělesné zdatnosti bylo vydáno retroaktivně v rozporu se zákonem. Tyto vady stěžovatel spatřoval v tom, že během téměř 6 let účinnosti zákona o služebním poměru mu toto osvědčení vydáno nebylo a následně mu bylo vydáno v době, kdy stěžovatel podmínky již nesplňoval, neboť byl podroben testům dne 25. 5. 2012 a 12. 9. 2012, ve kterých neuspěl, a zároveň v době, kdy mu bylo již dva měsíce znemožněno vykonávat službu z důvodu fyzické nezpůsobilosti k jejímu výkonu. Podle stěžovatele se krajský soud nevypořádal s jeho námitkou vydání retroaktivního osvědčení k datu pouze úspěšného vykonání testů, a to i za existence reálného stavu po neúspěšném vykonání testů s tím, že sjednocením došlo k vytvoření předpokladu pro propuštění stěžovatele, který by v případě „nesjednocení“ neexistoval.

[7] Stěžovatel také namítl, že osvědčení mu nebylo ani doručeno a bylo vloženo služebním funkcionářem do jeho osobního spisu. Toto nebylo žalovaným nijak popíráno, žalovaný uvedl, že se nejedná o takový zásah, aby to byl důvod pro zrušení jeho rozhodnutí, neboť stěžovatel měl možnost se s obsahem osobního spisu, resp. s osvědčením seznámit posléze.

[8] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s názorem krajského soudu. Především zdůraznil, že pokud by připustil stěžovatelem tvrzenou koncepci, že předmětné osvědčení o tělesné zdatnosti vydáno platně nebylo a dle tvrzení stěžovatele nemohlo být tedy ani odňato, tak by se v rámci služebního poměru dostal do fatálně patové situace, potažmo určitého právního vakua, kdy by příslušník bezpečnostního sboru nemohl být propuštěn, ale nemohl by být ani zařazen do služby, jelikož nesplňuje zákonné podmínky pro výkon služby. Žalovaný považoval takový výklad z hlediska smyslu zákona za zcela absurdní a nepřijatelný. Smyslem zákonné úpravy a také záměrem zákonodárce je zcela nepochybně konstrukce, že pokud není příslušník fyzicky způsobilý k výkonu služby, je nutné jej neprodleně propustit. Závěrem poukázal i na to, že umožnil vykonat stěžovateli nadstandardní pokus, čímž dal stěžovateli možnost zhojit dřívější selhání ve fyzických testech. Žalovaný s ohledem na uvedené navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

[9] V replice stěžovatel zopakoval argumenty, které již uvedl v kasační stížnosti, a sdělil, že na podané kasační stížnosti trvá.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Ze spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti, které nejsou mezi stranami sporné. Dne 25. 5. 2012 se stěžovatel dostavil k prověrce tělesné zdatnosti, ve které byl hodnocen jako „nesplnil“, neboť nedosáhl potřebného součtu bodů. Dne 6. 8. 2012 se stěžovatel dostavil k opravné prověrce, která se pro jeho zdravotní neschopnost nekonala. Dne 12. 9. 2012 se konalo komisionální přezkoušení fyzické zdatnosti stěžovatele, při kterém byl hodnocen jako „nesplnil“, neboť nedosáhl potřebného součtu 30 bodů. Dne 2. 11. 2012 bylo vydáno Věznicí Jiřice osvědčení o tělesné zdatnosti s termínem konání testů tělesné zdatnosti dne 3. 6. 2011, při kterých byl stěžovatel dle záznamů hodnocen „splnil“. Dne 9. 11. 2012 se konalo komisionální přezkoušení fyzické zdatnosti stěžovatele, kdy byl hodnocen jako „nesplnil“, neboť nedosáhl potřebného součtu 30 bodů.

[12] Meritem celého sporu je výklad NGRVS č. 2/2010 o vykonání testů příslušníka, ve znění novely provedené NGRVS č. 43/2012, kterou byl do původního nařízení přidán čl. 2 odst. 6: *Odpovědné osoby v organizačních jednotkách a oprávněné osoby na generálním ředitelství neprodleně vydají osvědčení o tělesné zdatnosti s uvedením data posledního úspěšného vykonání testů tělesné zdatnosti všem příslušníkům, kteří byli přijati do služebního poměru před účinností zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, či ostatním příslušníkům, kterým osvědčení vydáno nebylo, přestože testy tělesné zdatnosti úspěšně splnili.*

[13] Uvedené ustanovení se vztahuje na dvě skupiny osob. Tou první jsou všichni příslušníci, *kterí byli přijati do služebního poměru před účinností zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.* Druhou skupinou pak ostatní příslušníci, *kterým osvědčení vydáno nebylo, přestože testy tělesné zdatnosti úspěšně splnili.* Oběma skupinám se má vydat *osvědčení o tělesné zdatnosti s uvedením data posledního úspěšného vykonání testů tělesné zdatnosti.*

[14] Již samotný text ustanovení vede Nejvyšší správní soud k závěru, že stížní námitky jsou nedůvodné. Toto ustanovení nařizuje vydat ve vztahu ke dvěma jasně definovaným skupinám příslušníků osvědčení, v němž bude uvedeno, kdy naposledy dotýčný příslušník úspěšně vykonal test tělesné zdatnosti. Z textu je patrný i jasný smysl a účel ustanovení – sjednotit režim evidence testů tělesné zdatnosti tak, že všem příslušníkům z obou jasně definovaných skupin bude vystaveno osvědčení, v němž bude zaznamenáno, kdy naposledy úspěšně složili uvedené testy, a tedy postavit najisto, k jakému nejpozdějšímu známému dni v minulosti splňovali jednu z podmínek výkonu služby, a sice fyzickou způsobilost (§ 79 odst. 4 zákona o služebním poměru). Od takto stanoveného „bodu nula“ uvedeného v osvědčení se pak měly odvíjet další kroky příslušných osob při prověřování fyzické způsobilosti příslušníků. Pokud by se totiž v dalších testech ukázalo, že tělesná zdatnost příslušníka poklesla pod stanovenou hranici, bylo by to důvodem k odnětí osvědčení.

pokračování

[15] Přesně takovýmto výše popsáním způsobem žalovaný ve věci stěžovatele postupoval. Vystavil mu osvědčení, v němž zaznamenal, že 3. 6. 2011 byl stěžovatel naposledy prověřen jako ten, který vyhověl požadavkům na tělesnou zdatnost. Skutečnost, že osvědčení bylo vydáno s časovým odstupem od prověření, a sice dne 2. 11. 2012, na pravdivosti obsahu osvědčení nic nemění. Pokud se v době po datu, kdy naposledy byl stěžovatel shledán vyhovujícím požadavkům na tělesnou zdatnost, poměry změnily a stěžovatel tyto požadavky přestal splňovat, neb se mu ani v opakovaných testech nepodařilo je osvědčit, bylo zcela na místě mu vystavené osvědčení o tělesné zdatnosti odejmout, neboť přestalo osvědčovat poslední známý právně relevantní stav. Odejmutí osvědčení pak muselo být důvodem propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. i) zákona o služebním poměru.

[16] Na takovém postupu není nic přímo ani nepřímo retroaktivního, neboť se pouze mění způsob evidence splnění požadavků, které i dříve, dokonce podle právní úpravy předcházející nynějšímu zákonu o služebním poměru, příslušník musel splňovat, měl-li být považován za fyzicky způsobilého.

[17] K námitce stěžovatele, že mu osvědčení o fyzické zdatnosti vydané Věznicí Jiřice nebylo doručeno, nýbrž bylo toliko založeno do spisu, Nejvyšší správní soud uvádí, že toto pochybení nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Stěžovatel měl během celého správního řízení právo do spisu nahlédnout, mohl si z něj činit opisy, kopie a výpisy a tohoto práva také využil. Svým podpisem záznamu o nahlédnutí účastníka řízení do spisu dne 3. 12. 2012, tedy velmi krátce po zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru (k zahájení řízení došlo 30. 11. 2012), stvrdil, že nahlédl do správního spisu. Ten v té době obsahoval mimo jiné i kopii předmětného osvědčení o tělesné zdatnosti z 2. 11. 2012, výslovně označenou pod položkou č. 7 v seznamu dokumentů, jež spis obsahoval. Tento seznam byl obsažen přímo na stránce, na níž stěžovatel stvrdil podpisem, že do spisu nahlédl. Stěžovatel byl nadto ve správním řízení zastoupen advokátem, který obsahem osvědčení argumentoval již ve svém prvním podání v prvostupňovém řízení, a sice ze dne 17. 12. 2012 (s poukazem, že se stěžovatel s osvědčením seznámil až výše popsáním nahlédnutím do spisu). Je tedy zřejmé, že prakticky po celou dobu správního řízení byla stěžovateli existence osvědčení známa a že jí mohl argumentovat. Problémem ve věci stěžovatele nebylo osvědčení či jeho obsah, nýbrž skutečnost, že stěžovatel nebyl schopen osvědčit svoji tělesnou zdatnost.

[18] K námitce účelovosti postupu žalovaného po vydání novely NGRVS č. 43/2012, jenž podle stěžovatele měl cíleně směřovat k jeho propuštění ze služebního poměru, je nutno poznamenat, že žádné konkrétní indicie takového postupu stěžovatel neosvědčil. Důvody propuštění byly zcela v souladu se zákonem a byly zákonným způsobem zjištěny a ve správních rozhodnutích uvedeny.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Vzhledem k výše uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. ji zamítl.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, *(n)estano-ví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.* Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu právo na náhradu nákladu nenáleží. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému, který by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti nárok na náhradu nákladů tohoto řízení zásadně měl, se tato náhrada nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu